

## 11771 - Ҳукми ҳаҷ кардан пеш аз пардохти қарз

---

### савол

Бар асари зарар кардани шавҳарам дар тиҷорат, ӯ аз бонкҳо ва баъзе хешовандон қарзҳои хеле калон гирифтааст. Барои баргардонидани он қарзҳо солҳои зиёд лозим аст. Оё бароямон ҷоиз аст, ки дар чунин ҳолат ба ҳаҷ ё умра биравем?

### Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Яке аз шартҳои ҳаҷ тавоноӣ аст, ки тавоноии молиро низ дарбар мегирад. Агар шахс қарзе дошта бошад, ки аз ӯ талаб карда шавад, ба ин маъност, ки қарздеҳон ӯро аз адои ҳаҷ боздоранд, то он даме, ки қарзхояшонро адо накунад, пас дар ин ҳолат, ӯ набояд ба ҳаҷ биравад, зеро тавоно ҳисобида намешавад. Аммо агар онҳо қарзхояшонро аз ӯ талаб накунад ва бидонад, ки онҳо аҳли тасомуҳу гузаштанд (ва онҳо розиянд, ки ӯ ба ҳаҷ биравад), пас дар ин ҳолат, метавонад ба ҳаҷ биравад ва ҳаҷи ӯ дуруст аст. Ҳамчунин ҳаҷ (барои қарздор) ҷоиз аст, агар барои пардохти қарз мӯҳлати муайян таъин нашуда бошад ва пардохти он вобаста ба имконият бошад. Гоҳе ҳаҷ метавонад сабаби хайру осонӣ дар пардохти қарз гардад.

Аллоҳ донотар аст.